

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Helyeken:		Vidéken:	
1 lóra	1 K.	1 bors	1-50 K.
1 évre	3 K.	1 szil	4-50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	3 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1.
Egyes szám: 4 fillér.
Hirdetés díjazás szerint.

Felélős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

A fakesztes sirok

hősei ott a messze idegenben megmozdultak Szilveszter éj-jel a hideg rögök alatt, a szel-lemük hazaszállt hozzánk. Besurrantak közibénk, hogy lás-sák, miként zárjuk le a nagy szenvedések esztendejét. Azt hitték ezek a tulvilági testvé-reink, hogy fohászunk, könyör-géseink közvetítésével szállnak vissza a birodalmukba. Azt hitték, hogy egy imádkozó bánatos, síró itthonmaradottak országát találják náinunk. Hogy mikor titokban meglepnek bennünket, gondolataink ná-luk lesznek, róluk beszélünk, értük könyörgünk és töröljük a könnyeinket. Szó sincs róla, ilyesmit is találtak. Talán ná-lam, talán nálad, talán a hadi-özvegy-szomszédom portáján. Talán több helyen, sok hely-en. Találtak azonban mást is, szintén sok helyen, ami elriasztotta őket, s keserű csá-lódással üzte őket vissza a másik birodalomba, a fakesztes sirok alá, hogy ne lássák, hogy ne hallják, amit sok em-ber Szilveszterkor itthon tett. Megundorodtak az emberek könnyelműségétől, akik a ten-ger vértől aztatott esztendőtt egy eszeveszett dáridóval fe-jezték be. Ezért haltak meg ő-k, gondolták, ezért a léha vilá-gért, ezekért az alkoholtól, tivornyától átitatott, érzékiség-ben bujálkodó emberekért?

Bizony felháborító volt sok embernek bucsúzása a véres kilencszázötvenötötől. Ugy mulat-ka, mintha a boldog idő karne-valja lett volna. Illetve még ugysem, hiszen akkor sem il-lik megelégedezni az emberi méltóságról. Könyékgig-dőzöl-tek az élvezetben és nem ju-tott eszükbe, hogy a sok mil-lió harcos testvérük a fronton szenved, sok százezer már a föld alatt pihen, sok százezer otthon a fájdalomtól, a szen-déstől megroppanva. Nem jutott eszükbe, hogy amíg ők fülig merülnek az élvezetbe, egy tábor kétségbeesztően nyo-morog, éhezik. Hogy azon a sok drága alkoholon hány di-dergő, rongyos ruhájú, mezít-

lábos gyereket lehetett volna megsegíteni. Nem jutott eszük-be, de hogy jutott.

Milyen lesz ezeknél a far-sang? Bizonyára azt is végig szándékoznak mulatni. Holmi hadijótékonyaság cégére alatt még bál is kell majd nekik. Reméljük azonban, hogy a ha-tóság fogja észretéríteni az ilyen dorbézolókat s nem en-gedi meg, hogy a harmadik háborús esztendő első hónap-jait bállal szentségtelenítsek meg. Már igazán ideje volna, hogy minden ember tudomást szerezzen a háborúról.

Háború.

A görög

kormány a központi hatalmák-nak Szalonikiból elhúroított kon-zulái miatt tiltakozást jelentett be a francia és az angol kor-mánynál. Mielőtt ez megtörtént, ugyanesak tiltakozott a letartoz-tatás és elhúrolás ellen Szalo-niki prefektusa a szalonikii fran-cia hatóság előtt. Hogy mi ha-tása lesz e tiltakozásoknak, még nem tudható.

A harctereknek

egy szencziójuk van és ez az oroszok pusztulása a Strypa-mentén. Az orosz offenzíva, amely már nyolc napja tart, nem jár eredménnyel az or-szokra nézve és olyan vesztesé-geket okoz nekik, amely feltül-mul mindent, amit e téren a háború eddigi ideje alatt tapasztalhattunk.

Visszavertünk minden orosz támadást.

Az ellenség, amely már a Pflantzer-Baltin hadsereg beszarábiai harcvonala ellen is új-ból megkezdte a támadást, miután újv éjjelen már kétszer s a rá következő délelőttön ugyanannyiszor hiába kísérelte meg, hogy állásainkba benyo-muljon, délután egy óraker a toporonzi erődítmények ellen új-ból erős támadást intézett, melyet a vitéz védők kézitusában visszavertek. Az ellenség vesztéségei rendkívül nagyok.

Az ellenség újv reggelén Bucactól északkeletre a Strypa-mentii arcvonalunkat is megta-madta. Ez a támadás ép úgy megghusult, mint az oroszok előlörése Turkanovtól észak-keletre levő sáncunk ellen.

A posta.

A Fejérmegyei Napló kará-csonyi számában egy cikk je-lent meg a postáról, amely an-nak háborús bajaival foglalko-zik. A cikkre vonatkozólag Pill-hoffer Nándor postafelügyelő, a székesfehérvári posta vezetője felvilágosításul egy választ kü-ldött be hozzánk, amelyben részletesen kitér a cikk egyes részeire. A postafelügyelő vá-laszában a következőket írja:

Tény az, hogy a posta személy-zetének nagy részét és épen a javát a harcterre engedte.

A modern hadviselésben azon-ban a tábori postának, távirának, továbbá a távirda és távbeszélő építészetnek épen olyan fontos szerepe van, mint a hadsereg bár-mely más, a tűzvonalban küzdő részének.

Ezt a gyakorlati tapasztalatok alapján maga a hadvezetőség igazolta, mert mikor a hadiszintér területi működésével folyton újabb és újabb pótlásokat sürgetett és a posta az ezzel járó nehézségeket hangoztatta, olyan, e sorok ke-reteben közzé nem tehető érveket hozott fel, amelyek előtt feltétlen-meg kellett hajtólni. Hogy a had-vezetőség mily nagy súlyt helyez a tábori posta és távirda kifogas-talan működésére, bebizonyította azal is, hogy nemcsak az egyéni érdemeiket ismertte el a legfőbb hadúr által adományozott kitün-tésekkel, hanem épen úgy, mint egyeszeredeket, amelyek a tűzvonal-ban vitézségükkel, kitüntetésekkel, a hadi jelentésekben megnevezett, az egyes tábori posta vagy távirda-osztásokat is napiparancsnok sőt nem is egyszerű távirati uton di-csért meg „az ellenséggel szem-ben tanúsított kiváló és eredmé-nyes szolgálatokért“ (Ezek a dolg-ok a sajtóban, kivéve a szakla-pokat, nem jelentek meg és így más, mint postás nem is érdeklő-dött utánuk.)

Tudta a posta nagyon jól, hogy az itthonlevőknek sokkal több dol-ga lesz, mint békében, nagy ne-hézségekkel kell megküzdnie, hisz gyakorlati erők helyett kezdőkkel és kedvezőtlen viszonyok közt kell szolgálatát teljesíteni és azért még-is odaadta legjava munkabíró em-berét, de nem mint a cikkíró ki-élvezte állítja: „mert adta a nagy hazait“ hanem teljes tudatában volt annak a kötelességének, a-mellyel minden magyar ember je-lenleg tartozik.

Atengedte férjiszemélyzetét eddig is, ad embert most is, s ha kell, odaadja az utolsó emberét is ha-csak nőikkel dolgozik, mert a „háza mindenek fölött.“

Egyre azonban tényleg nem gondolt a posta, még pedig arra,

hogy találkozzanak olyan hazának, a-kiénél a mostani élet-halálharcban az a fontos, hogy a „Leibzsurnal“ másodpercnyi pontossággal a ke-zükbe legyen, vagy találós címek megjelölésével törje a postás a fejét.

Ezt a posta igazán számításon kívül hagyta, mert bizott abban, hogy a közönség a rendkívüli vi-szonyokra való tekintettel belátás-sal lesz, elősegíti és nem hátrál-tatja a posta munkáját. Ha elő-fordulnak torlódások, azokat kellő mértékkel itéli meg és ha a posta volt a hibás, tárgyilagosan adja elő panaszát.

Ilyen vád a cikkben a budapesti levelek késése. Az ügy könnyebb megértése céljából előrebocsájtom, hogy a bpest—székesfehérvári vonal-on közlekedő mozgóposták nem a déli vasut budai pályaudvará-ról indulnak, hanem a bpest keleti pályaudvaráról és Kelenföld-ön kapcsolják a mozgóposta koc-sikat a déli vasut vonatához.

Az utóbbi időben nem is egy-szer történt meg, hogy a déli va-sut reggeli személyvonata nem vágta meg a mozgópostát, hanem elindult posta nélkül. Az elbírálni, hogy ez miért és hogyan történ-hetett meg, nem az én feladatom, itt csak felszógezem a megtörtént tényt. Az ily módon lemaradt pósta a legjobb esetben d. u. óra tájban, de gyakran este 7 óra felé érkezett meg, a leveleket tehát már aznap kikézbésíteni nem lehetett, mert a beérkezett anyagot el is kell osztani. Kiválogatni stb. egy-szóval feldolgozni. Így tehát a 20-án feladott levél 22-én jutott a címzett kezébe.

A mi pedig a Dinnyésre szóló újságokat illeti, teljesen igaza van a cikkíróknak, hogy az este feladott lapot az előfizelő többször egy napi késéssel kapja meg, de csak akkor, ha az újság este 6 óra után kerül feladásra. A városi posta este 6 óraker indítja a Bpest felé-menő anyagját a pályaudvarra, ha az újság kellő időben uincs feladva, Dinnyés már csak 24 óra múlva kapja meg, mert az éjjeli és haj-nali vonattal közlekedő postával nem áll összeköttetésben.

A csomagforgalommal tényleg baj van. Eltekintve attól, hogy úgy a fő mint a mellékvonalokon a mozgóposták száma kevesebb mint béke idején (kevesebb vonat is közlekedik), a Bpesten túl fekvő helyekre szóló csomagok majdnem kivétel nélkül Bpest el-kerülésével más irányban, nagy kerülővel továbbíthatnak. Ennek a rendkívüli intézkedésnek pedig az az oka, hogy ha háromso-rostra emelkedett csomagforgalom lebonyolítására nem áll hely ren-delkezésre, másrészt pedig egyes vonalokon a hadiforgalom mind-en másnál előbbre való. Hogy a csomag hetedrész országot bejár

és elvész, illetőleg el nem vész, csak a nyilvántartásból kikerül, szintén igaz. Ennek azonban majdnem minden esetben a feladó az oka, mert oly felületesen csomagolja küldeményét, hogy igen sok csomag már az első utvonalon cím és rendeltetési hely nélkül kerül valamelyik állomásra. Vagy régi ládát, kosarat, csomagoló papírt használ, amelyre az új címet úgy ahogy odairja, utközben ez leválk, látható tesz a régi és így a vándorutját megkezdi a csomag. Ilyenek közül kerülnek ki az úgynevezett elvesztett csomagok. A csomag nem vészett el, hanem ki tudja hol és merre fekszik felismerhetetlenül, amíg a romlandó tartalmuakat meg nem semmisítik, a többieket pedig idő multával el nem árverezik.

Az azonban, hogy a posta kártérítést nem adna, nem felel meg a valósággnak, igenis ad kártérítést minden olyan elvesztettnek tekintendő csomag után, a mely a hadszíntérnek nyilvánított területet nem érintette.

Az furcsa állítást pedig, hogy a posta a vasutalt iparkodik mosakodni mint minden alapot nélkülöző ráfogást határozottan visszautasítom. A vasutasoknak is megvannak a saját bajaik, de még eddig senkinek sem jutott eszébe, p. o. a csomagtorlóadásért a vasutat okozni. Sőt ellenkezőleg a helybeli vasuti személyzetről csak a legnagyobb elismeréssel lehet megemlékezni, mert ahol csak módjában áll és teheti, segítkezik nyújt a postának. Epen ilyen önkényes és helytelen az egy órai késésnek a beállítás. Az az egy órai késés most 24 sőt 48 órai késést idézhet elő. Minden további magyarázat nélkül egy egyszerű példával bizonyítom be. Ha a reggeli postát hozó személyvonat Bpest felől késik a Czeldömök, Bicske, Sárobgárd felé menő vonatok, ha nagy a késés, meg sem várják, de ha mégis megvárják, csak anynyi ideig várnak, míg az utasok átszállanak. Arra már nem marad idő, hogy a Budapest felől hozott és mondjuk Czell felé menő 100—150 csomagot is elszállítani lehessen, mert azt az egyik mozgópóstatól ki kell rakni, kézi kocsiá felrakni, áttolni oda, ahol a czelli vonat mozgókocsija áll és ott ismét lerakni. Közbe azonban arra is vigyázni, hogy a csomag épe, mert ha sérült és elfogadták, a felelősség is az átvéető. Így aztán a csomagok lemaradnak és mind a legközelebbi cposta csak 24 óra múlva indul, a csomagok is annyit késnek. Tesék hozzágondolni, hogy ugyanez az eset ismétlődött a csomaggal Bpest előtt is, nemde akkor már 48 óra a késés.

Minél több átrakó állomáson megy keresztül a csomag, annál nagyobb a veszedelem is, hogy lemarad és késik. Ezen nem segít még az sem, ha a mozgópóstat

tiszser annyi személyzetet adnak mint most van. Különbön pedig a mozgó személyzetének kevés voltára vonatkozólag csak annyit jegyzek meg, hogy a munkaerők száma nem sok ugyan, de még mindig elég a munka elvégzésére, a mozgónál keresni a baj okát a cikkirő tájékoztatásának a bizonyítéka.

Még csak egyet. A postában van annyi bátorság, hogy a hol hibázott, azt beismeri, de bűnbakot keresni nem szokása; az a meggyanúsítás önmagában véve is lealázó, annál is inkább, mert kivétel nélkül egy nagy testületet sért meg, a mely arra okot nem szolgáltatott. Legyök sok a dolgunk, napi 14—16 órát dolgozunk s nem kérdezzük lesze-e pihenés utána, azt senkinek fel nem hányjuk, nem panaszkodunk. Lehet, hogy még rosszabb is lesz.

Tűrünk, mert tudjuk, hogy ez most másképen nem lehet. Arra azonban igen kérjük a cikkirőt, hogy mielőtt a nyilvánosság előtt befejeletné a postát, legalább a jövőben vegyen fáradságot magának és szakkérdésekben forduljon szakemberhez.

Cikkirőnk a válasza viszontválasz a következőket mondja: Tévésen fogja fel az a cikket, aki abban kizárólag a helyi viszonyokat látja apostrofálva. A bajok megemlékezésével csupán a példák helybeliek, s valószínűleg ez adott okot arra, hogy azt a cikket kizárólag a helyi viszonyokra húzták rá. Hogy a postásokat a haretérre vigyék tábori postához, ezt senki sem helyteleníti, sőt hiszen ennek így kell lenni. Tudtommal azonban mozgósításkor bevonult sok ezer postás nem mind a tábori postás minőségben ment a frontra. Ezekre értettem, hogy kar volt elegendeni őket, mert itthon még nagyobb szükség lenne rájuk, amint a válasz is bizonyítja. Kevesen vannak, s ezért kell emberfelelti munkát végezniök. És az itthoniak nagy munkáját senki sem vonta kétségbe, sőt a legnagyobb tisztelettel és elismeréssel adoznak érte. Mikor tehát valaki rámutat a posta háborus bajára, helytelenség ebből azt kiolvasni, hogy ez gyanúsítás, vagy nem tudom micsoda akar lenni egy testület ellen. Senki sem állította, hogy a hibáért a postások felelősek, sőt a cikkből épen az ellenkezőjét lehet olvasni. A postások háborus érdemeit a napilapok is elismerték már, s nem egyszer reá is mutattak. Különösen pedig a tábori posta elsőrendű funkcionálisát nem egyszer megdicserétk. Így a Fejérmegyei Napló is.

A válasz megmagyarázza, hogy mi az oka a budapesti posta lekésésének. A magyarázatot köszönettel, de hogy

segíteni nem tudnak rajta, sajnálattal vesszük. Hogy a közönség a háboru alatt idegeiben várja a levelet és a Leibzurnáját, azért igazán nem lehet megróni. Ezt mi természetesen találjuk és épen ebből magyarázzuk a posta fokozottabb fontosságát a háboru alatt. Ebből azonban nem a közönség hazafiatlanságára kell következtetni, hanem azon kell lenni, hogy ezt az igényét minél jobban kielégíthessük.

A válasz továbbá a helybeli vasutat is megemlíti. Kérem szeretettel, amint a bajok felhozása nem kizárólag lokális jellegű volt, ép úgy helytelenség ebből egyes egyedül a helybeli vasutára következtetést levonni. A cikk tényeket állapított meg, amelyek miatt nem csak én pañaszkodom, hanem mindenki és amit nekem, ugy senkinek sem jut eszébe, hogy azért egyes funkcionáriusokat vonjon felelőségre. A dolgot így beállítani csak erős belemagyarázással lehet.

A válasz végül azt a jótanácsot adja, hogy felvilágosításért szakértőhöz uenjenk. Az ajánlás előtt már így tettem. Postás mondta nekem, hogy a mozgópóstatnak rengeteg dolga van, a mostani erő arra mindig nem képes. Postás mondta továbbá azt is, hogy a csomagokért a békés területen sem jár kártérítés. Hogy ez nem áll, a legnagyobb örömmel veszem tudomásul, mert legalább én is kapok kártérítést egy csomagomért, amelyet már sok hét-óta hiába várok.

A szerkesztőség csupán azt jegyzi meg, hogy örömmel látja az új postafelügyelő ilyen irányú tevékenységét is, mert ez csak a köznek előnyére válik. Örömmel veszi, hogy az új postafelügyelő mindennemű dolgan, amely a közönség érdekeit szolgálja, azonnal értesíti a sajtót.

Akik könnyeket törölnék.

Mert kőny van bőven mindenütt, a nemes szenvedések e napjaiban. Hisz jóformán minden reggel a falu egy más házából táromolyog elő egy új özvegy — elestét hősét és balsorsát siratva. Ez nagyon feltűnik a falun. Városban százak hiánya sem vehető észre, falun egy-kettő is úrt, hogy maga után; városban a rongy nem ad oly éles kontrasztot a bársony mellett, mint a kerítéstelen udvaron decemberben is meztláb futkozó falusi gyermek, kinek atyja elesett a harctéren. Itt nem némpán hullanak a könnyek, ha nem mint egyszerűbb embereknél, hangos zokogással. Ebből azonban megtudja mindenki, hogy egy öz-

vegyvel ismét több a faluban egy sereg gyermek ismét apa nélkül maradt. Könny tehát van sok. Ki törli le e könnyeket? Bizonyára a jóságok szeretete. Mindenütt csak akad egy-egy jószív. Aki odaáll a lesújtott mellé és szerető szavakkal törli le könnyeit, s jótéteményeivel ad neki reményt a jövőre. Ilyen szívek szeretete törli a könnyeket a „velencei és kápolnányéki kath. urnók szociális missió társulata”-ban a háboru óta.

A két község nemes urnői a velencei hegyuri családdal Meszleny Pálné, esztergomi főispánné és Meszleny Benedekné urnókkal élőkön — a minden nemessért lelkesülő báró Manndorff Gézáne, Vértessy Lajosné urnók és az intelligens hölgyek bevonásával alakították meg a szociális missió társulatot.

Minden nap délelőre, egy sereg gyermek a református egy másik a katolikus iskolából siet elő hangosan görgetve kanálakkal a plébcsajkákát — mikkel báró Manndorff Géza — Székesehérvár orsz. g. képviselője adjusztálta fel őket nagy gyönyörűségükre. Ezek a hadiárva. Köszöneti mennek a missiótársulat urnóinek ketyaiba. Itt nincs éhező, nyomorgó hadiárva. Itt nincs sírás a kenyéért.

Itt letörlik a könnyeket. Az utcán horgolt berliner ujjasokban járó leánykák láthatók; fiúk és leányok-paraszti gyereknél szinte feltűnő elegáns csizmákban feszítenek, pedig ez drága mulatság most. Ezek az úgynevezett hadbavonult családok szegény gyermekei a szociális missió hölgyei sajtászerűleg készítik a meleg ruhákat s szerelik fel a gyermekeket. Itt tehát nincs meztelenség a tél hidegében, nincs didergés könnyet nem sajtól a fagy, itt letörlik a könnyeket. Karácsonya áll a „Leányóthon” meleg helyiségében. Ez a szegény gyermekek karácsonyja. A gyertyák világa, a fa csillogó pompája visszfényét veti a fa alatt álló három fehér ifjú hölgyre, Meszleny Lilly, Gina és báró Manndorff Annára, az ünnepély rendezőire. A terem tele van azokkal, kiknek otthon nincs karácsonyfájuk. Az öreg plebános beszél a jászolyból mosolygó iszteni kised nyomoráról és ember nyomoráról. Könny folyik a szemekből, de ezek a meghatottság-könyvei. Örömkönyvekké válnak, amint az ifjú hölgyek szétosztják a karácsonya ajándékait. Itt tehát minden szegénynek volt karácsonyja. Könny is volt elég. Ily örömkönyveket tud fakasztani a szociális missiótársulat, midőn szerető kezekkel nyul az emberi szív ama hurjaihoz, mely az öröm könnyet csalja a szenvedő ember szemébe.

A szociális missió társulat legszébb virága a „Leányóthon”. Falun még ritkaság. Bizar gondolathatnak látjuk paraszti lányokat egyesületbe hozni össze valláskü-

SÖVEGJARTO vászonárúháza. Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszőnyegek.

OLCSÓ
szállítási árak.

lőmség nélkül. A velencei és kápolnásnyéki szociális misszó társulat urnói nem találtak annak is megalakították a „Leányotthon” kedves tanyáját a falu serdülő leányainak. Mióta fenáll — nincs csatangolás — nincs vasárnap délutáni szokásos korcsmafal támogatás. Litánia után az egész tarka leánysereg az „Otthonba” siet. Itt várják őket a vezetők, missziótársulat ifjú hölgyei: Meszleny Lylly. — Meszleny Gina és báró Mandorfi Anna. A falu uraságainak ifjú hölgyei együtt a falu leányaival. Ami nemeset, szépét, a kastélyok hölgyei tudnak, azt közik itt a falu leányaival. E családapák harcterének, az anyák otthon könyeznek, látva leányaik nemesbűlést ifjú missziós hölgyek tornáló kezei között. Kalapot azok előtt, akik örömkönyveket fakasztanak és fájdalom könnyeket törölnék.

Dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház.

Periaky Ilona, Czebedin Emma gyűjtőívén adakoztak: (Széchenyi utca és Horog utca.)

Schmidt Ferenc 10 K, Schmidt Mórné 3 K, Czebedin Emma 10 K, Közér Károlyné 1 K, Péntekcsalád 10 K, Fittler Beláné 10 K, Hölgy Vilma 2 K, Taucz Jánosné 4 K, Huszár Sámuel 20 f, Witze János 20 f, Magyar Pál 10 K, özv. Hoffler Józsefné 30 f, Szabó Imre 40 f, Hoffler István 1 K, Vermes Frigyes 10 K, Várady Sándorné 3 K, Periaky Horváth Ilona 10 K, Periaky Horváth Mária 10 K, Nagy Mihály 1 K, Tóth Gyuláné 1 K, Vaskó Istvánné 1 K, Kornec Mátýásné 40 f, Csurgai Horváth Jánosné 1 K, Hollósi Ájalosné 2 K, Hirtling József 1 K, özv. Markguber Mihályné 20 f, Kötél Józsefné 1 K, Rosta János 40 f, özv. Krausz Józsefné 40 f, Solyom Lajosné 1 K, Hári 60 f, Andoska János 40 f, Botos Lászlóné 30 f, Ott Istvánné 20 f, Borbás Ferencné 40 f, Vadász György 2 K, Kardos János 1 K, Bócz Istvánné 10 f, Németh István 50 f, Mészáros Imréné 2 K, Cser Mihály 1 K, Szűcs Jánosné 1 K, László Ferencné 40 f, Basinszki Rezső 1 K, Stárk Sománé 4 K, Mészáros Józsefné 10 f, Kovács Imre 2 K, Léner Ignácné 40 f, Varga István 10 f, Petőcz Imre 30 f, Mészáros János 40 f, Mészáros József 20 f, Haszler Józsefné 4 K, Bergmann Bubuska 2 K, Krammer Antalné 2 K, özv. Krammer Pálné 1 K, Lengyel Lajosné 1 K, Berényiné 10 f, Kovács János 20 f, N. N. 40 f, Nt N. 40 f, Kovács Lajosné 2 K, olvashatatlan 30 f, Dobos Lajosné 40 f, Rozner Antalné 1 K, Nyitrai Jánosné 1 K, összesen 14280 K.

Ságy Lajosné gyűjtőívén adakoztak:

Özv. Pató Józsefné 20 K, özv. Pammer Lajosné 5 K, dr. Thassy

Gabórné 4 K, Ságy Imruska 5 K, összesen 34 K.

Ságyné és dr. Kerniss Zoltánné gyűjtőívén adakoztak:

Özv. dr. Kerniss Zoltánné 3 K, N. N. 2 K, özv. Madrasdy Jánosné 3 K, Gemmelé 1 K, Purgly Pálné 3 K, özv. Kiss Lászlóné 2 K, K. Nagy Dezső 2 K, olvashatatlan 2 K, N. N. 10 f, N. N. 10 f, olvashatatlan 2 K.

Fleischer Annus és Lorand Sándorné gyűjtőívén adakoztak: (Városház köz és Városház tér.)

Weisberg Emil 2 K, olvashatatlan 2 K, Petrik 1 K, N. N. 2 K, N. N. Kulat Lajos 1 K, Hernog Sándorné 5 K, A Gyula 2 K, Otto 2 K, Govora Károlyné 1 K, Just Odonné 1 K, Larencz Irma 1 K, Ringhoffner 1 K, Müller Hennike 1 K, Schági Adol 4 K, N. N. 1 K, Molnárné 2 K, N. N. 2 K, Reinitz Lajos 1 K, Bathyné Sándor Ferenc 6 K, Radoné 1 K, olvashatatlan 5 K, olvashatatlan 5 K, Löwinger Böszö 10 K, N. N. 1 K, Lambrecht Ferencné 5 K, Szűcs Róbert 10 K, Kovács Antal 10 K, Grundvald Edéné 20 K, N. N. 20 f, olvashatatlan 2 K, dr. Fiath Gy. 5 K, B. Sz. 2 K, Zs. 1 K, Gos 1 K, Lauschman J. 1 K, Gy. József 20 K, Weiser Józsefné 1 K, dr. Deusch 5 K, Gevő Jakabné 3 K, Montiska Ferencné 1 K, N. N. M. 1 K, K. L. 240 K, Fleischer Annus 3 K, Bölsceky Istvánné 3 K, Bruk Lajosné 20 f, összesen 14580 K.

A vármegyében felkészen folyik a gyűjtés a hadiárvaházra s már most is biztosra vehetjük, hogy a vidékre helyezett bizalomban és reményben nem fogunk csalódn.

Pátka község Schier József plebánus felkészen buzgólkodása folytán 10620 koronát küldött a hadiárvaházra.

Sárkeresztur községben Szauer László esperes-plebánus intézte a gyűjtést, amely 442 koronát eredményezett. Az esperes-plebánus gyűjtőívén szereplő nagyobb összegek a következők: Leopold Gusztáv nagybérő Sárszentgótán 100 K, Leopold Gusztáv nagybérő Szilfajmárgorban 100 K, a községi pénztár Sárkeresztur 50 K, a községi pénztár Sárszentgótán 20 K, r. kath. iskolapénztár 50 K, Szauer László 20 K, Szauer Betti 20 K, Perényi Odón községi jegyző 5 K, Patay Emil ref. lelkész 2 K, Bruza Béla kereskedő 2 K, stb.

Gőbőljárás pusztán Ásványi Béla lelkész buzgólkodása 30 koronát eredményezett.

Lovasberény község 150 koronát gyűjtött Krécsy Károly k. kanonok plebánus buzgólkodása folytán Cecéről Gáncs István 2 K, Szilágyi Béla 2 K, Pordán István 2 K, Vaimár Béla 2 K, küldött.

Sóskuton Jirka igazgató-tanító fáradozásából egy szép karácsonyi ünne-

pélyt rendeztek, amely 100 koronát hozott a nemes célra a Fejérmegyei Naplóhoz küldték be.

HIREK

— A hadikórházak új parancsnoka. Dr. Gutherz Jenő hadikórházparancsnok elhelyezésével a vezetést ideiglenesen dr. Telegdy Nándor ezredorvos vette át. A felettes hatóság dr. Telegdyt Bajára helyezte át, s a székesfehérvári hadikórházak vezetésével dr. Pupka József főorvost bízta meg. Az új kórházparancsnok már el is foglalta az állását.

— A hős temetése. Egy hosszú háborús esztendő pergett le azóta, hogy Wünsch Béla a 17. honvédegyezred századosa a nagy galiciai harcokban elesett. Oroszlánként küzdött, vitéz katonáival vágta a rendet közöttük, míg nem egy schrapnel megállította a szíve dobbanását, és sok vitéz bajtársával együtt hősi halált halt. Katonái ott temették el a galiciai földben, s megíratták a jó századosukat, aki atyjukként bánt velük, aki védte, oltalmazta őket a rettenetes embermészárlásban. Rajongásig szerették Wünsch századosot az emberei és tisztársai. Halálhíre az itthoni ismerősöket is lesújtotta, de különösen édesanyját, akinek mindene volt az egyetlen katonatiszt fia. Egy év múlva hazahozták holttestét s vasárnap temették el fényes katonai pompával a Szentháromság temetőben. A temetésen a 17. honvédegyezred tisztikara Anlik ezredes vezetésével jelent meg, a diszszázadot pedig Tarcos százados vezette.

A gyászterületen, amelyet dr. Klauz György kanonok végzett papi segédlettel, a városnak sok előkelősége megjelent, hogy megadja a végtisztességet a hős századosnak, akit kedves, urimodoraért, jóságáért mindenki nagyrabecsült és tisztelt.

— Hangverseny. A 35. gyalogezred kórus zenekara vasárnap tartotta második hangversenyét a vöröskereszt javára. A hangverseny nagy számu előkelő közönség vett részt, élén dr. Prohászka Ottokár megyéspüspökkel és gróf Széchenyi Viktor főispánnal. Nagy hatást ért Faust ábrándja (hegedűszó) a Carmenrészletek, és a magyar ábránd. A közönség melegen ünnepelte Köhler Antal ambiciózus karnagyot és a hegedűszólistát. A legközelebbi hangverseny január 6-án lesz.

— Színházber ügye. Mint megtört, Fodor Oszkár színiigazgató kéri a színházber elengedését. A színházi bizottság hétfőn foglalkozott az ügygel s a legnagyobb jóakarattal magáévá tette az igazgató kérelmét. Fodor Oszkár az eddigi működésével ugyanis részlegelt arra, hogy a színházber elengedését is támogassa a város.

— Nem irunk Buákat. [Az újévi üdvözlések megváltása címén a következő adományok érkeztek a Fejérmegyei Naplóhoz: dr. Klauz György kanonok 20 kor, a vértés vitéz szoborra. Magdics István kanonok 10 kor, Szabados Miklós 4 kor, a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaházra, Dobrovoczkya Béla Erdőrl 5 koronát küldött a katonák árvaiknak.

— Hangverseny. Dr. báró Mandorff Gézané védnöksége alatt Kápolnásnyéken hangversenyt rendeztek a dr. Prohászka Ottokár hadiárvaház javára, a mely kitűnően sikerült. Schwarzbach Flóra, Hermann László és Hartmann Imre, ismert zeneművészek kiváló zenei élvezetben részesítették a környékből összesereglett hallgatótömeget. A hangverseny keretében dr. Lauschmann Gyula vármegyei tisztiförvos „Gondolatok” címen felolvasást tartott.

— Garázdálkodtak a katonák. Pár hetes csend után az ünnepek alatt ismét megkezdődtek a régi garázdálkodások. A rendőrségre érkezett feljelentés szerint a Homokoson 35 ős katonák összejárták a kerítéseket, ablakokat, majd a hosszú sétátérre tették át a hadszínteret ott a padokat, fákat és a bokrokat megrongálták. Az állomásparancsnokság a legszigorubb vizsgálatot rendelte el.

— A szegény gyermekeknek. Özv. Bencze Istvánné Lupányból (Hunyadmegye) több ruhát és cipőt küldött a szegény gyermekeknek. Ma egy családot segítőtünk meg.

— Gyász hír. Kolb Ferenc nyugalmazott dv. főmozdonyvezető 86 éves korában, végelgyengülésben vasárnap d. u. 6 órákor elhunyt. Halálát gyermekei, számos unokái és dédunokája gyászolták, köztük dr. Kolb Cyrián cisztercita tanár és Kolb Emília tanítóné. A megboldogultban egy nagyon kedves, népszerű, mindenkifelelt tehérelők aggyastán távozott a jólelkű örök hazájába. Temetése keddem d. u. 3 órákor lesz a Gázutca 22. sz. gyászházban a sóstói temetőben.

— Ugy kell nekik. Az ezertel uzsora között különösen türehtelenné vált a fuvaruzsora. Fuvarozásra már gondolni sem mert az ember, oly hallatlan árakat kértek. A város páldul a fájat akarta behordatni fuvarosokkal. Igért nekik 20 korona fuvat, szoba sem akartak állni vele. Olyan fuvarokat kértek; hogy az embernek még a haja is tótágot állt. De mindnyájunk öröme, alaposan megjárják ezek az uzsorások. A miniszter felhatalmazást adott a községi kirendelésre, s most majd be kell érni a 12 koronás fuvarral is. Ugy kell az uzsorásoknak.

— Az óvodákban nem lesz szünet. Az óvodákban a legzordabb hónapban, januárban szokott lenni a szünet. Az egyhónapos szünet tavaly sem tartották meg, az idén sem fogják. A közoktatásügyi miniszternek az az intenciója, hogy a csöppsegek jobban eltöltsék most az időt az óvodákban, mint otthon, a hol az anyák a távollévő apák helyett kenyeret keresnek.

Alkalmi vétel!

RENDKIVÜL OLCSON jön eladás alá, míg a készlet tart

Több 100 vég legfinomabb HÍMZÉS fahérműre alkalmas, továbbá női és férfi ajándék ZSEBKENDŐ nagymennyiségben

Vermes áruházban.

— A bolgár vöröskereszt érdekében újból volt érdeklődés a városházán. Annyi idea, program vezetődött fel, hogy elég lenne egész téli programok. Csak hogy az ilyen programok nem a háborúba valók. Ha az elhangzott egyik-másik ideát megvalósítanák, hát csaknem úgy járnának, mint az egy-szeri ember a téli kabátjával, akinek többbe került a zsinór, mint a posztó. A bolgár vöröskereszt érdekében, mint előrelátható, nagyobb arányú akció indul meg. Az ügyre még visszatérünk.

— A széna és a szalmakészletek bejelentése. A kormány egyik legutóbbi rendelete intézkedik a széna és az őszi, tavaszi szalmakészletek bejelentéséről, összeírásáról és lefoglalásáról. A meglévő széna és szalmakészleteket megjelölve a hozzávetőleges mennyiséget, továbbá, hogy a szalma préselt vagy préseletlen állapotban van-e és hol található. Akik széna és szalmakészleteiket nem jelentik be, azok később a rekvirálás révén a bejelentett készletekre megállapított térítési díjaknál alacsonyabb árakat fognak kapni.

— A rokkant katonáknak. Haden József, Rokken István, Pöltz István 15 koronát küldtek a Fejérmegyei Naplóhoz koszorúmegváltása címén Havranek Lajos elhalálása alkalmából a rokkant katonáknak.

— A háborús esztendő anyakönyve. A lefolyt háborús esztendő nép mozgalmi statisztikája Székesfehérvárott az anyakönyvek szerint a következő volt: Házasságra lépett 103 pár (1913-ban 261, 1914-ben 291.) Született 737. (1913-ban 1003, 1914-ben 1057.) Halálozás volt 1041, (1913-ban 678, 1914-ben 760.)

— Öngyilkosság. Pénzes Jánosné 58 éves asszony a Zichy-ligetben lügköldatot ivott. Súlyos sérüléseivel a Szent György kórházba szállították. Tettének oka még ismeretlen.

— Az üdítő állomásnak. A szökös szilveszter esti színházi gyűjtés a vasuti üdítő állomás járára történt s 175 koronát eredményezett.

— Csak egy cigarettát. Fürst Viktorné 200 darab cigarettát, 3 doboz kakaót és tábori lapokat küldött a Fejérmegyei Naplóhoz a katonák részére.

— Az agglintézeti hadikórház karcsonyára adakoztak: Gerő Jakabné, Schwarz Adolfiné, Klein Lajosné, Heumann Józsefné, öz. Szenzensteiné, Vidor Testvérek, Vermes Frigyes.

— Városrendezés. Vinkler Vilmos főmérnök egy újabb tervet készít elő, amely a közterületek burkolására és a csapadékvízcsatorna elkészítésére vonatkozik. Hála Istennek, tervezettünk van elég, csak aztán meg is valósítsuk.

— A víz (?) vezeték. A drága betegünk az Ünnepeket kitünően töltötte s a szilveszterek jót tett neki, mert hétfőn reggel 3:10 m. volt a vízállása.

— A nemes sziv megnyilatkozása. Egy fejérmegyei katona 100 kor., egy rokkant katona 100 kor. segélyben részesül. Előnyben részesül, aki székesfehérvári illetőségű családos. A segélyre jogosult jelentkezők Kovács Alajos nyug. d. v. felügyelőnél Várkörút 39. szám alatt.

Tizenöt évesnél idősebb gyermekek jó keresethez juthatnak laparussal.

— Köhögés és rekedtség ellen a legjobb bizonyított házi szer a dr. STÖRK-féle komprimált melipasztila. Egy doboz ára 50 fillér Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerárban, Székesfehérvár, Városházter.

MIEMEI kávébehozatal

SZEKESFEHÉRVÁR

:(BARÁTOK EPÜLETE):

Pörkölt kávékeverékei utolérhetetlenek! Saját villamos kávényagpörköldel! Telefon 250.

SZÍNHÁZ.

Az Ünnepek ismét jól sikerültek a színházban. Az elsőrendű előadásokat minden alkalommal zsufolt ház nézte végig. A szilveszteri kabaréval is meg voltunk elégedve, Egyik-másik szám határozottan elsőrendű volt. Nagy hatást ért el a „Zokogva sir az őszi szél.” Sok tapsot kapott Falussy István, Révész Boske és Gábor Imre.

Heti műsor:

- Jan. 3. Lyon Lea.
 4. Ciklamen. (Ujdonság.)
 5. Legénybucsu.
 6. D. u. Sybill.
 Este: Mozart: ér.
 7. Egy test két lélek. (Ujd.)
 8. D. u. Diakolodás.
 Este: Legénybucsu.
 9. Este: Ripp van Vinkie.

Székesfehérvár szab. kir. város rendőrfő kapitányától.
 10471 fk. 1915. szám.

Tárgy: A világitó kőolajért egy kordónál kisebb mennyiségben való eladás esetében követelhető legmagasabb ár megállapítása.

Véghatározat.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 86175-VI. C. 1915. számú rendelete folytán és a m. kir. miniszterium 4451 1915. M. E. számú rendelete alapján a azt a legmagasabb árt, amely Székesfehérvár szab. kir. város területén világitó kőolajért egy hordónál kisebb mennyiségben való eladása esetén „helyt az eladó üzem helyiségében (raktárban)” való érvénnyel követelhető a következőkben állapítom meg:

- a) 1 kgr. világitó kőolaj ára 62 f.
 b) 1 liter " " " " 52 f.

Hétfőn és kedden,
 január hó 3 és 4-én:

A ripacsfalvi borbély.

Végig a Briceni országoton, (látv.) Mukl elvesztette a feleségét, humoros.) Egyik sem a kettő közül, (vigjáték.)

Ezeket a legmagasabb árakat a közvetlen fogyasztók részére árusító kereskedők üzleti helyiségeiben szembeintő helyen ki kell függeszteni és az árakat tartalmazó jegyzéket állandóan oly állapotban kell tartani, hogy az világosan olvasható legyen.

Ezen rendelkezések az 1916. évi január hó 2-án lépnek életbe.

Aki világitó kőolajat (petróleumt) 1916. évi január hó 2. napjától kezdve egy hordónál kisebb mennyiségben való eladás esetén a fentebb megállapított legmagasabb árnál drágábban árusít, vagy az árjegyzékre vonatkozó rendelkezéseket megszegi, vagy oly üzletet követi, amelyet a jelen véghatározatban megállapított legmagasabb árnál magasabb áron akarnak kötni, vagy ügylet megkötésénél bármily más módon közreműködik, kihágást követ el és az 1914. L. tc. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

Ezen véghatározat az összes helyi lapokban és falragaszok útján közzététetik.

Székesfehérvár 1915. dec. 30.
 Sággy főkapitány,
 mint I. fokú iparhatóság.

48 1916.

Hatósági hirdetmény.

Liszt és kenyéruatlvány rendszer életbe léptetése céljából hatósági összeírás lesz január 4-től kezdve.

Felhívjuk a közönséget, hogy a hatóság által megbízott összeíróknak segítségére legyen a következőkben:

A háztulajdonosok nyújtsanak módot, hogy az összeírás náluk történhessen meg s e célból a lakókat az összeíró közeg megjelenésekor kéressék be magukhoz, vagy a lakókkal a náluk leadott összeíró lapokat töltesék ki s irassák alá meg a beadás napján, hogy másnap délelőtt az összeíró azokat akadálytalanul beszédhessen.

A háztartások főjei az összeíró lapokon hozzájuk intézett kérdésekre a valósággal egyező pontos feleletet adjanak. Valótlán adatok bemonadása, vagy beírásának szigorú kihágási büntetés a következménye.

Felkérjük a háztartás, főket, hogy január 4-től kezdve mindaddig, amíg az összeírás náluk meg nem történt, gondoskodjanak arról, hogy az összeíró, vagy a háztartás fejei, vagy ennek felelősségre vonható nagykorú családtagját, alkalmazottját, megbízottját otthon találja. Ezen megbízott a háztulajdonos is lehet.

Az összeíró lap a következő kérdéseket tartalmazza: Háztartás fejének neve, lakása, foglalkozása. A háztartásban állandóan élmezettek száma. Ha idegeneknek élmezést írszerűen akár házon kívülre is ad, ezeknek száma. Készlet gabonából és pedig buza, rozs és árpából. Ha ebből vetésre kell, a vetési szükséglet s a bevetendő terület bemonadása. Ha a gabona őrlés alatt a malomban van, a

malom és az ottlevő mennyiség bemonadása. Ha a gabona nincs otthon, a hely megjelölése, ahol van. Ha a rendelkezésre levő liszt, vagy gabona el van adva, a tulajdonos neve és lakása.

Ha a háztartás otthon főz, melyik lisztkereskedőnél szerzi be szükségletét. Ha nem otthon főz, hány személyre és honnan kapja ételmezését (vendéglő, kifőzés stb). Ha pekenyeret használnak, melyik sütőnél szerzi be. Bejelentő aláírása.

Városi hatóság.

APRÓHIRDETÉSEK.

Tanulóknak jó házból való fiut felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda, Szent István-ter 1. sz.

Naponta 30 liter tejre volna szükségem házhoz szállítva. Esetleg szerződést is kötök. Bővebbet Budai-ut-106. sz. alatt.

Mindenfajta, aki úri és olvasni tud, felvetik Kaufman fele papirkészítőben Kossuth u. 9. sz.

Két buzaöld az also telekben, első dűlőben bérbeadó. Tudakozni özv. Almássy Andrásnál lehet Salátron u. 24. sz.

Kifutófiut felvesz Falvy divat-üzlet Kossuth-utca.

Nagyobb mennyiségű kátranyapapir, szigetelőlemezt, szurok és karbolíneum kapható Ponty-épület szénraktár.

Szülőföld 13 és fél oktályos lakással együtt bérbeadó vagy eladó a Maroshegyen. Tudakozódnál lehet Gyümölcs-u. 26.

Egy fiatal csizmadia vagy cipész segédet heti munkának felvesz azonnal is. Natkay Kálmán, Duna-Adony.

Akar sertést nevelni? Legjobb fajból való malacokat előlegezhet Marschallnál Kossuth utca.

Egy borjas, egy előfeiben levő és egy fejőstehen eladó Szárca-u. 16. sz. alatt.

Használt rbe adnak 3 darab buzaöld az 1916. gazdasági évi használatra kukorica termelésre tudakozni lehet Székesfehérvár, József-utca 3. szám alatt Almássy János zárgondnoknál.

Egy kaszaloret és egy buzaöld kiadó. Tudakozni Vághidi dűlő első ház alatt lehet.

Egyszobas lakas azonnal kiadó Széchenyi utca 26. sz. a.

UTCA-UTCA-SZ. ISTVÁN-UTCA SZÉKESFEHÉRVÁR

Telefon 233. — Tefon 233.

Hétfőn és kedden

a Zelnick-filmek elsője

BOLYGÓ LELKEK.

Seelen die sich nachts begengen.

Dráma 4 részben kerül színre.

2 előadás fél 7 és 9 órakor.